

Australian Esihistoria

Australian esihistorialla tarkoitettua aikaa Australian ensimmäiset asukkaiden saapumisesta Australiaan noin 65 tuhatta vuotta sitten, eurooppalaisten saapumiseen 1788 vuonna. Välikauden arvioidaan kestäneen ainakin 40 000-60 000 vuotta.

Aikakautta kutsutaan historiallisen ajan sijaan esihistorialliseksi ajaksi, koska Australiasta ei ole löydetty ennen 1788 vuonna kirjoitettuja johdonmukaisia selontekoja tapahtumista. Koko aikakausi kuuluu kivikauteen koska Australiassa ei kehitetty metallisia työvälineitä koko tuona aikana.

Historiantutkija Yuval Noah Hararin mukaan ensimmäisten asukkaiden matka Australiaan on yksi historian merkittävimpiä hetkiä, koska koskaan aikaisemmin ihminen ei ole poistunut afroaasialaisesta ekologisesta systeemistä.

Varhaisimmat tiedot Australian asuttamisesta on ainakin 65 000 vuotta vanhoja.

Argeologit kinastelevat siitä, mitä tietä ensimmäiset asustajat kulkivat. Yleisesti uskotaan, että ensimmäiset asustajat olivat nykyisten aboriginaalien esi-isiä, mutta on myös jotain todisteita sitä vastaan. Esimerkiksi Mungojärvestä löytyneistä Australian vanhimmista ihmisjäänteistä otetusta mitokondriaalisesta DNA-näytteestä ei ole löydetty läheistä

geneettistä suhdetta nykyisiin aboriginaaleihin. Tiedemaailmassa ei kuitenkaan ole hyväksytty teoriaa laajalti.

Australia asutettiin pleistoseenikauden lopulla kun Australaasian merenpinta oli erittäin paljon matalammalla kuin nykyään, jatkuvien jäätiköitymisten takia. Ensimmäiset asukkaat saapuivat todennäköisesti meriteitse erään jäätiköitymiskauden aikana, kun Uusi-Guinea ja Tasmania olivat yhdistyneitä Australiaan. Eurooppalaisten saapuessa vuonna 1788 aboriginaalit asuttivat koko mannerta ja olivat sopeutuneet kirjaviin ilmasto- ja luonnonoloihin aina kuumankosteista sademetsistä, kuiviin autiomaihin. Arviot alkuperäisväestön lukumäärästä vaihtelevat 300 000 tuhannen ja yli miljoonan välillä.

Ennen eurooppalaisten tuloa ainoastaan pohjoisrannikolla eläneet aboriginaalit kohtasivat tuntemattomia ulkopuolisia ihmisiä. Jo ennen 1700-lukua Indonesian saarista peräisin olleet makassarikauppiat alkoi tehdä merimatkoja Arnheminmaahan, mistä he keräsivät merimakkaraa viedäkseen ja myydäkseen sitä Kiinaan. Heillä oli merkittävä vaikutus paikalliseen taiteeseen, musiikkiin, rituaaleihin ja työvälineisiin. Koillisessa Cape Yorkin niemimaalla on nähtävissä Uudesta-Guineasta peräisin olevien papualaisten vaikutus etenkin jousissa ja nuolissa, kanooteissa sekä naamioituna harjoitettavissa rituaalitantsseissa ja rummun käytössä. Nämä vaikutukset eivät kuitenkaan levinneet syvemmälle maahan.

Vuonna 1788 alkoi brittiläinen asutus alueella. Uudisasukkaiden voimakas kulttuuri rajoitti alkuperäisväestön itsehallintoa ja perinteistä elämäntapaa. Aboriginaalit joutuivat tekemään kompromisseja ja sopimuksia muuttamaan elintapojaan sopeutuakseen uudisasukasväestöön. Ensimmäiset yhteydet olivat usein epäileviä, mutta kuitenkin ei vihamielisiä. Vaikka Lontoosta tuli määräys taata alkuperäisväestön oikeudet ja kohdella heitä Britannian alamaisina, kehittyi uudisasukkaiden ja paikallisten välille pian kitkaa, pitkää konfliktien sarjaa aboriginaalien ja siirtolaisten kanssa kutsutaan Australian rajaseutusodiksi. Keskinäinen kommunikaatio oli erittäin vähäistä ja kulttuurilliset erot oli suuret. Sittemmin eurooppalaisasutus laajeni sisämaahan aboriginaalien maille ja oli ristiriidassa heidän pyhänä pitämiensä maanomistustensa kanssa

Pieni osa Australian alkuperäiskansoista on hieman muista nykyisistä alkuasukkaista fyysisesti selvästi poikkeavia negriittejä. Heidät on nimetty pygmeiksi, sillä miesten keskipituus on 140–150 cm ja naisten 15–30 cm vähemmän. Heidä asuu edelleen Pohjois-Queenslandissa, mutta viime vuosikymmeninä heidän yhteisönsä ovat sekoittuneet muihin alkuasukaskansoihin. Joidenkin tutkijoiden mukaan nämä negriittikansat ovat Australian ensimmäisten asukkaiden jälkeläisiä ja vanhempaa perua kuin muut, vasta kolmannessa muuttoaallossa saapuneet alkuasukkaat, jotka tultuaan syrjäyttivät negriitit. Joidenkin mukaan kysymys siitä, tapahtuiko Australian asuttaminen yhdessä vai kolmessa vaiheessa, ja se, ketkä olivat maanosan ensimmäisiä asukkaita, politisoitui 1960-luvulla yhtenäisyyttä korostavan

aboriginaalien poliittisen liikkeen synnyn myötä.

